

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 132 (2694) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 június 11

A magyar társadalmi, ipari és közjogi élet megtisztítását célzó törvényjavaslatok a képviselőház előtt

Budapestről jelentik: (B. É.) A MEP közjogi és igazságügyi bizottsága szerdán reggel a képviselőház egyik termében megkezdte azoknak a javaslatoknak tárgyalását, amelyeket a kormány a Ház ma déli ülésén nyújtott be. A javaslatok a következők: 1. A házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló javaslat. 2. Az ügyvédekre, az ügyvédjelöltekre és az ügyvédi önkormányzatra vonatkozó

javaslat. 3. A nemzet valamint az egyház nagyjai megjelölésének az ipar és kereskedelem körében való használatáról szóló javaslat.

A Ház mai ülésén az igazságügyminiszter benyújtotta a felségsértésről, valamint a súlyos bűntettek büntetéséről szóló javaslatot is, amelyet a pért bizottsága már korábban letárgyalta.

Törvényjavaslat szigorítja meg a zsidó ügyvédek kamarai tagságát

Budapestről jelentik: (MTI) Az ügyvédekre, ügyvédjelöltekre és az ügyvédi önkormányzatra vonatkozó egyes kérdések szabályozásáról szóló törvényjavaslat továbbfejleszti a zsidók közéleti és gazdasági korlátozásáról szóló 1939. évi IV-ik t. c.-ben már kifejezésre juttatott alapgondolatot, amely az ügyvédi kamara önkormányzatának keresztény és nemzeti szellemű működésének biztosítására irányul. Az 1939. évi IV-ik t. c. elrendelte, hogy az ügyvédi kamara tisztikarában, választmányában és egyéb önkormányzati szervében zsidók csak 6 százaléknak megfelelő arányban vehetnek részt. Minthogy azonban az önkormányzat irányítására és szellemének meghatározására nem csupán a kamara szervei vannak hivatva, a kamarai választási jog a választási jogosultak 6 százaléknak megfelelő arányban illeti meg a zsidó kamarai tagokat, abban az esetben is, ha a kamarai zsidó tagok száma az összes tagok hat százalékát meghaladja.

A Képviselőház ülése

Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülését *Tasnády-Nagy* András elnök 12 óra után nyitotta meg. Több elnöki bejelentés után a miniszterelnök beterjesztette a gazdasági és hitelélet rendjének biztosítása érdekében a minisztériumnak 1931-ben adott felhatalmazás további meghosszabbításáról, valamint a 36 tagú bizottság tagjainak felemeléséről szóló törvényjavaslatot.

Ezután az igazságügyminiszter négy törvényjavaslatot nyújtott be.

1. A házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslatot.

2. A felségsértésről, a lözadásról, valamint a súlyos bűntettek büntetéséről szóló törvényjavaslatot.

3. Az ügyvédekre, ügyvédjelöltekre és az ügyvédi önkormányzatra vonatkozó egyes kérdések szabályozásáról szóló törvényjavaslatot.

4. A nemzet nagyjaira, a szentekre

és az egyházak nagyjaira utaló megjelöléseknek az ipari és kereskedelmi tevékenység körében való használatáról szóló javaslatot.

Tilos a vegyes házasság. Kötelező orvosi vizsgálat házasság előtt

A házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslat, a nemzeti építő erőállománynak, a népesség mennyiségi javításának érdekében széles társadalmi körök által régen sürgetett nagyjelentőségű reformokat van hivatva megvalósítani. Nevezetesen a házasságkötés előtti orvosi vizsgálatot, hogy nem szenvednek-e a felek fertőző gümőkórban vagy fertőző nemibajban? A vizsgálatot rendszerint a tisztiorvos végzi, de a nők kiméletét élveznek és háziorvosi bizonyítvánnyal igazolhatják az egészségügyi állapotot. A tisztiorvos elengedheti a vizsgálatot, ha orvosszakértő igazolványával igazolják, hogy nem szenvednek a fentemlített bajokban.

A házasságkötésnél közreműködő polgári tisztviselő is elengedheti a tisztiorvosi bizonyítvány bemutatását, ha valamelyik házastulós közvetlen halállal fenyegető betegségben szenved, vagy ha betegek ugyan, de legalább egyikük nemzésre (fogamzásra) képtelen. Az igazolvány kiadásának megtagadása miatt panasszal lehet fordulni a törvényszékhez.

A házassági kölcsön

rendszeresítését is tervbe vették. A javaslat megtiltja, hogy a nem zsidók és

ezután *Varga* József iparügyi miniszter terjesztett be két törvényjavaslatot. *Tasnády-Nagy* András elnök ezután, minthogy több teendő nem szerepelt az ülés napirendjén, azt javasolta, hogy a Ház a legközelebbi ülést pénteken délelőtt 10 órakor tartsa és annak napirendjére tűzze ki a kivételes hatalomnak 1941 szeptember 2-ától kezdődőleg további négy hónappal való meghosszabbításáról szóló miniszterelnöki bejelentést, továbbá a közellátás érdekeit veszélyeztető cselekmények büntetéséről szóló törvényjavaslat folytatásos tárgyalását.

A Ház a napirendi indítványt elfogadta és ezzel az ülés félegy óra-
kor véget ért.

zsidók egymással házasságot kössenek.

Ezzel kapcsolatban megállapítják a zsidó fogalmat. Zsidó az, akinek legalább két nagyszülője a zsidó hitfelekezet tagjaként született és maga is az izraelita hitfelekezet tagja. Nem minősül zsidónak az, akinek két nagyszülője született az izraelita hitfelekezet tagjaként (félvér) ha ő maga ugyszintén a másik két nagyszülője a keresztény hitfelekezet tagjaként született és az is maradt. Amennyiben azonban az ilyen személy a jövőben a tilalom ellenére mégis zsidóval köt házasságot, annak következtében ő is zsidónak minősül. A tilalom megszegőit, mind a vétkes házastulósokat, mind a polgári tisztviselőt, öt évig terjedhető börtönbüntetéssel sújtják és a házasságból születendő gyermekek a nagyszülő vallására való tekintet nélkül zsidónak minősülnek.

A javaslat az ugynevezett erdélyi szombatások tekintetében különleges szabályt tartalmaz, amennyiben őket a nagyszülők vallására való tekintet nélkül a nemzsidók közé sorolja, ha származásuknál fogva nem zsidók és nem is tagjai az izraelita hitfelekezetnek.

Tilos lesz a nemzet és egyház nagyjainak nevét reklámcélokra felhasználni

A nemzet és az egyház nagyjaira utaló megjelöléseknek, az ipari és kereskedelmi tevékenység körében való használatáról szóló törvényjavaslat meg akarja szüntetni azt az évtizedek óta elhanyagolt szokást, hogy a

nemzet nagyjainak és az egyház nagyjainak nevét cégtáblákon, árumegjelöléseken, stb. használják fel. Ez a jövőben az illetékes miniszternek, a vallás és közoktatásügyi miniszterrel egyetértésben adott engedélye alapján lesz lehetséges.

Az önkormányzatok újraélesztése

Irta: Dr. Pál Árpád

A helyi önkormányzat lényege az, hogy egy-egy helyi terület közönsége maga rendelkezik a maga sajátos közérdekei felől. Maga szab irányt ezek intézésére nézve, s így ebben a körben önálló szabályalkotásokra van joga. Maga gondoskodik saját elhatározásai végrehajtásáról is, tehát saját maga alkot szervezetet az ügyek vitelére. Két szempont korlátozza ezt a területi önkormányzást; egyik, hogy a szomszédos önkormányzatok hasonló működését ne zavarja; másik, hogy a magasabbrendű állami szabályozással a helyi szabályozás ellentétben ne álljon. Az így megszabott önkormányzati hatáskör különösen alkalmas arra, hogy a különleges helyi életszükségleteket fölkarolja, s az ilyen sajátérdekű ügyeknek saját erőből való ellátását biztosítsa. Ezzel egyrészt a magáért való munka nagyobb buzgóságát is fölkelte, s a helyi viszonyok pontosabb ismerete folytán szabatosabban és célravezetőbben tud intézkedni; másrészt az állam általános közigazgatási szervezetét is tehermentesíti.

Magyarországon sokszázados történelmi fejlődés alapozta meg a helyi önkormányzatokat. A faluk, a városok és a vármegyék mind-mind olyan területi hatóságokká váltak, melyek a maguk területi határain belül önállóan intézkedhetnek, irányadó szabályokat alkothatnak, közműveket és intézményeket létesíthetnek, ezek végett helyi adózást rendelhetnek el és közös tevékenységeket szervezhetnek. Legalább is az 1914-iki világháborúig ez volt a helyzet. És ebben az önkormányzati hatáskörben megvolt az a jellegzetesség, hogy az illető helyi területen a magántevékenységeket több olyan közös és kölcsönös együttműködésre szervezte, amelyet az általános közigazgatás nem szokott igénybe venni. Vagyis ezek az önkormányzatok már az egyéni szabadságrendszer korszakában a ma fellépő közösségi rendszer előképeiként hatottak. Tehát a fejlődés logikája szerint ma méginkább időszerűek volnának, mint a múltban voltak.

Azonban a tényleges fejlődés mégis másirányúnak mutatkozik, mint amilyen a helyi önkormányzatok további kibontakozását, kibővülését és elmélyülését jelenthetné. Ehelyett az állami általános közigazgatás központosító irányzata lett mindinkább elhatározó jelenség, melyhez képest a helyi önkormányzatok elsorvadása egyre nyilvánvalóbb. Magyarországon szolgálhat erre nézve elsősorban maga a világháború, mely az államtól erős központi megszervezkedést kívánt, s aztán a magángazdaságokat is olyan országos egységbe parancsoltta, amilyen a hádi célok érdekében szükségesnek mutatkozott. Ugy a mezőgazdasági, mint az ipari termelés tekintetében, valamint

a kereskedői forgalomban a magán-
vékenységeket közös irányítás alá ren-
delték, állami kartellek központjaiba
vonták bele, s e központok igénylései
szerint kellett dolgoznia a helyi köz-
igazgatásoknak. A helyi élet legkisebb
gazdasági megnyilvánulása is így ki-
került a maga szabadságköréből, s he-
lyi közösségi szervezkedése sem ma-
radhatott meg az állami központosítá-
ssal szemben.

Az, ami a világháború befejezésekor
történt, világszerte az államok új tá-
jékozódását tette szükségessé, hogy a
társadalmi élet rendjét újrászervezze.
Magyarországon az állami összeomlás-
ból egy teljes újjáépítést kellett meg-
valósítani, s evégett minden helyi erőt
erre az országépítő új akarásba kellett
összefogni. Tehát a legkisebb helyi
életviszony tekintetében se lehetett az
államvezetésnek közömbösnek lennie.
Ami a világháború előtt önkormány-
zati körbe tartozhatott, s helyi alkot-
mányok elindítója és tárgya lehe-
tett, mindez most már az országépítő
közösség szempontjából mind-mind
fontossá változott, tehát további helyi
rendelkezés alatt nem maradhatott. A
külön helyi adózásokra a közönséget
mind kevésbé lehetett igénybe venni,
amikor az országos adózás érdekében
kellett takarékoskodni a lakosság
anyagi képességeivel. A helyi közönsé-
gek háztartásai akként mindinkább
arra szorultak, hogy maguk is az ál-
lam segítségét kérik, s ennek fejében
még a legkisebb falu háztartási költ-
ségvetése is miniszteriumok intézkedé-
sétől vált függővé.

A helyi önkormányzatok hatásköri
vonalait így az államomlás vihara
szinte teljesen elmosta. Ahelyett a
központosítás irányában való közigaz-
gatási fejlődés állott elő, mely csak
növekvő mértékű lett amiatt, mert
egyik helyi ügy a maga vonatkozásai-
val a másik és a többi helyi ügyet is
rendre-rendre odavonja az általános
közigazgatás központjába. Így tenger-
sok intézkedés szükségé gyűlt össze a
miniszteriumokba, s a helyi közigaz-
gatás csak a miniszteriumi utasítások
végrehajtójaként működhetik. Az álla-
mi közigazgatás központjának ez a
tulhalmozódása egyre újabb és újabb
közigazgatási problémát vetett föl, s
azok megoldására egyre több kivite-
lési módszerről, egyre gépesítettebb elin-
tézésekről kezdenek gondoskodni. Igen
előtérbe került az a törekvés, hogy a
nagyvállalatok módjára a közigazga-
tás nagyüzemében is racionalizálást,
ésszerű egyszerűsítéseket és gyorsítá-
sokat vigyenek végbe.

Mindez a közigazgatási munkamódo-
k javítására hatásos lehet. Azonban bi-
zonyos, hogy ezért a helyi életnek a
központi közigazgatástól való szövevé-
nyes függését egyáltalán nem könnyí-
ti. Ellenben a legkisebb helyi ügyek-
ben is az egykori önkormányzatok
tisztségviselőit a napról-napra áradó ren-
delethez köti, s a helyi hatóságokat a
helyi közönség célszerűségi felfogá-
sától egyre jobban elválasztja. A he-
lyi ügyekben való önálló gondolkodás,

Nincs
petroleum,
vezettesse be a villanyt ked-
vező fizetési feltételek mellett.
Kovács Gyula
villany és rádiószerelő, Alapi u. 2.

az aszerint alakuló cselekvés egyre
bátortalanabb, s így a helyi élet irá-
nyításáért és szabályozásáért való fe-
lelősségvállalás is mind kevesebb. A
felelősséget egyre és egyre a felsőbb
közigazgatási hatóságokra hárítják, s
fenn a miniszteriumok is egymással
igyekeznek megosztani. Az ügyintéző-
sek így kerülnek hosszú hivatali utak-
ra, s ebből áll elő aztán akarva nem-
akarva a bürokratizmus, mely minél
messzibb áll a helyi ügytől, annál ke-
vésbé tudja azt jól és meggyugtatóan
megoldani.

A segítség csak abban mutatkozik,
hogy a helyi önkormányzatok ható-
erejét vissza kell állítani. Ebben a te-
kintetben a történelmi hagyományok
is utbaigazítók, de a világháború óta
tett közigazgatási tanulságok is jó
szolgálatot tehetnek, hogy a helyi ha-
tásköröket miféle életviszonyokra néz-
ve kell végleges rendező erejűeknek
minősíteni. A központosítás felé történt
eddig haladás során éppen a közpon-
tokban megszoktak valamit bizalmat-
lanságot a helyi körök életképességei
tekintetében. Ezen a bizalmatlanságon
mindenesetre változtatni kell, sőt azt
teljesen fel kell oldani. A magyar önk-
ormányzatok multja tanúság reá,
hogy minden nehéz országos kérdésben
is helyi tudott állani a vármegyék,
városok és községek népe, ha felelős-
ségükre volt hagyva a tennivaló, még a
legsúlyosabb történelmi helyzetekben
is. Van valami országos életösztön.

Keresztény kezekbe kerül a nagy- váradai bőr- és cipőkereskedelem

Időnként mégis történnek intézke-
dések, amelyek komoly lépést jelen-
tenek a keresztény magyar kereske-
delem felvirágoztatása felé. Kisse-
lassu, határozatlan, nem elég erőtel-
jesek lépések ezek, nem hasonlítha-
tók egy eltökélt harcos-csapat kemé-
ny, tagozott menetéhez, vagy roha-
mozó lendületéhez, de mégis csak
lépések.

A megyei törvényhatóság első tisz-
viselője már bejelentette a legutóbbi
közigazgatási bizottsági ülésen, hogy
a vonatkozó miniszteri rendeletek
végrehajtásaként a vármegye terüle-
tén 100 százalékosan keresztény ke-
zekbe került a bőr- és a lábbeli-
árusítás. S most ugyanez fog meg-
történni, ha nem is 100 százalékosan.
Nagyváradon is, a városi törvényha-
tóság első tisztségviselőjének, a polgár-
mesternek az intézkedése folytán.

A közellátási és kereskedelmi min-
iszterium még márciusban kiadott
200.300—1941. és 200.400—1941. szá-
mu rendelete ugyanis előírja a talp-
bőr és a bőrtalpu lábbeli kereske-
delmi forgalomba bocsájtásának mó-
dozatait és meghatározza hogy 1941
június 1-től kezdődőleg kik foglal-
kozhatnak ilyenmő árucikkék áru-
sításával. Az említett rendeletek sze-
rint a törvényhatóságok első tisz-
viselői jelölik ki az új bőr- és bőrke-
reskedőket s a kijelöléseket a köz-
ellátási és a kereskedelmi minisz-
terium hagyja jóvá, illetve utasítja
vissza. Azok akiket mellőzött ez a
kijelölés, csak 1941 augusztus 31-ig
árusíthatják meglévő készleteiket.

Kiszívárgott értesülések szerint már
megtörténtek a kijelölések. Egy kivé-
telével valamennyi zsidó bőrkereske-
dőtől megvonják az árusítás jogát s
ezzel több, mint husz zsidó bőrke-
reskedőt távolítanak el Nagyvárad
üzleti életéből s ugyanakkor szintén

mely a népet a magáért való cselek-
vésben mindig a leghelyesebben eliga-
zítja.

Az önkormányzatok iránti bizalom
olyan időszerűség, melytől közigazga-
tásunk halomra gyűlt sok problémája
leginkább várhatja a megoldását. Mult
cikkünkben rámutattunk, hogy a kö-
zösségi eszme irányában való társa-
dalmi fejlődés nagy válságokat okoz
mindenfélé. Az ilyen nagy válságból

való szabadulás módja nem a közpon-
tosítás, hanem a közösségben résztve-
vő lakosság foglalkoztatása és bevoná-
sa minden megoldásba. Munkamegosz-
tás kell a központ és a vidék között,
s mozgósítani kell a helyi élet fejleszté-
ségeért tenni akaró otthonszeretetet,
szülőhelyi ragaszkodást, s minden eb-
ből fakadó erkölcsi erőt. Ez pedig
csak az önkormányzatok nagyvonalú
újraélesztésével történhetik.

Szírnia benszülött törzsei harcba szálltak az angolok ellen

Vichyből jelentik (NTI.): Az Ofi
jelenté Beirútból: A libanoni parton
Tyras és Saída között csapataink
szoros érintkezésben vannak az ellen-
séggel. Az ellenséges csapatok Beirut
felé törnek előre. Egy páncélos ha-
jóról, két cirkálóból és könnyű egy-
ségekkel álló ellenséges hajóraj tű-
zelt állásainkra. Mindamellett ellen-
támadásunk sikerrel járt. A dél-liba-
noni harcban, Merdzsajam vidéken
nem törték meg ellenállásunkat. Jár-
őreink újra érintkezésbe léptek az el-
lenséggel. A zsebel-druz: helyzet vál-
tozatlan. Az angol rádió el akarja
hitetni, hogy az angol csapatok el-
lenállás nélkül nyomulnak előre. Ez-
zel szemben a tény az, hogy makacs

ellenállást fejtünk ki. Tüzérségünk
elpusztított két páncélkocsit. Beirut
és Damaszkusz lakossága bizalommal
viseltetik a francia csapatok iránt.

Lapjelentések szerint a Damaszkusz-
ba érkezett első angol hadifoglyok el-
mondták, hogy hamis értesülések
alapján küldték őket támadásra. Ugy-
tudták, hogy a németek teljesen meg-
szállították Szíriát. Több magasrangú
angol tiszt visszavonta csapatait a
harcból, amikor észrevette, hogy fran-
cia erővel áll szemben.

Istanbulból jelentik: Itteni meg-
figyelők érdeklődve fordulnak a szí-
riai események felé. Újabb jelentések
szerint Anglia előnyomulása megtor-
pant. A francia nédelem kitünő és
a francia ellenállás meglehető. Észak-
Afrikából francia légierők érkeztek
Szíriába. A levantei francia hajóraj
eddig megakadályozta a partraszá-
lási kísérleteket.

Beirútból jelentik (NTI.): A szí-
riai benszülött törzsek, ellentétben az
angol várakozásokkal, beavatkoztak
a britek elleni harcban. A drúzok el-
keseredett harcokat kezdték a beha-
tolók ellen. A harcok a britek szá-
mára rendkívül veszélyesek, mert a
drúzok nem ejtenek foglyokat.

Tokióból jelentik: (NTI) A kormány,
valamint a hadsereg és haditengeré-
szet parancsnokságai szerdán délben
összeültek. Napirenden Japán végleges
magatartásának megállapítása szere-
pelt a hollandindiai kérdésben. A meg-
beszélések eredményeként állítólag
már ma döntő utasításokat juttatnak
el Josizawa batáviai megbízottak.

Stockholmból jelentik: Londoni je-
lentés szerint az angol fővárosban hirt
jár, hogy a tájékoztatásiügyi miniszter
beadta lemondását. Ezt a hírt még
nem erősítették meg, de tény, hogy a
tájékoztatásiügyi miniszterium három
vezető tisztségviselője lemondott.

Nagyvárad város nyolcszáz- pengős könyvvásárlása a könyvnapon

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad
városi könyvtárát 1912-ben alapítot-
ták. 8412 kötettel. Ma a könyvtárnak
50 ezer könyve van, ebből 10 ezer
román nyelvű. Az első magyar
könyvnap alkalmával 800 pengő
fordított a város könyvvásárlására. A
könyvek jórészt a Turul Szépművés
Céhnel szerzi be. A költségvetés eb-
ben az évben négyezer pengőt for-
dít a könyvtár fejlesztésére. Szó van
arról, hogy az üzemi székház elké-
szülte után méltóbb helyre költözik
a városi könyvtár. Az új székház
földszintjén erre kiválóan alkalmas
helyiség kínálkozik. A könyvtár for-
galma egyébként hónapról-hónapra
nő. Míg januárban csak 315 látogató-
ja volt, májusban már 1987-re emel-
kedett az olvasók száma.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képkerekezés

Falburkoló üvegcsempék

vári lerakata

Aggtelek, 21. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Mussolini nagy beszédében számolt be az elmúlt év politikai és katonai eredményeiről

Beszédéből a biztos győzelem hite csendült ki

Rómából jelentik (Stefani): A fassiók és testületek kamarájának keddi délutáni ülése nagy ünnepség keretében folyt le. A termet zsúfolásig megtöltötték. *Grandi* elnök öt órákor nyitotta meg az ülést. A Duce 17 óra 5 perckor lépett a terembe. Fölment a szónoki emelvényre és elkezdte 5 perces beszédét, melyben a többi között a következőket mondotta:

— Eseményekkel és szédületes történelmi fejleményekkel terhelt év volt ez, mialatt Olaszország szárazföldi, tengeri és repülő katonái hősiesséssel küzdöttek az angol birodalom ellen. Ma már senki sem vonhatja kétségbe, hogy Olaszország és Görögország között szükségképp lezámolásra kellett, hogy kerüljön a sor. Ezért október 15-én elhatároztuk egyhanguan, hogy tovább nem késlekedünk és október végén hadba szálltunk. A szállásainál szerveinktől nagy megerőltetést kívánt az a körülmény, hogy a hadjárat október végén kezdődött. Csapatainknak előre kellett nézni az időjárásból folyó súlyos megpróbáltatásoknak. Ezeket azonban az olasz csapatok november, december, január és február folyamán kitarással viselték. *Cavallero* tábornok fáradhatatlan tevékenysége révén az albániai hadsereg megerősítette állásait és elkészült a támadásra.

MAGYARORSZAG ISMÉT MEGNÖVEKEDETT

Mussolini ezután ismertette az albán hadjárat utolsó szakaszát: — *Becsülettel kell megállapítanom*, — mondotta, — *hogy igen sok görög csapat vitézül harcolt.* A beszéd további során részletes számadatokat közölt az albániai hadsereg szállításával és utánpótlásának biztosításával kapcsolatban, majd így folytatta:

— A veszteségeinkről szóló alacsony adatok bizonyítják, hogy teljesen urai voltunk az *Adriai-tengernek.* Október 28-ától május 31-éig a görögországi hadjáratban elesett 13.500 emberünk. Minden jele arra mutat, hogy a görögök vesztesége sokkal nagyobb volt a mieinknél. Ami Jugoszláviát illeti, ez az állam azonnal behozta a belső gyengeségét és azt a tényt, hogy igazi államszerkezete nem is volt. Angliának ez utolsó európai támpontjáról való kiküszöbölésének következményei rendkívüli jelentőségűek voltak. Magyarország, amelynek Olaszországgal való politikai megállapodása 1926-ra nyúlik vissza, kiszélesítette határait. Németország pedig területét egészen a Száva balpartjáig terjesztette ki. Szlovénia többi része olasz tartomány lett különleges helyzettel. Legfontosabb fejlemény az, hogy tíz évszázad után ismét föltámadt a horvát állam. Megoldottuk Dalmácia kérdését. Horvátországban egy Savoia-herceg a király. Határainkat kiterjeszthetjük volna a Velebit-hegységig is, de az okosság mást parancsolt. Tapasztal-

atból tudjuk, hogy a mértéktelenség nem vezet jó eredményekre.

KELET-AFRIKÁBAN TOVÁBB FOLYIK A HARC

Mussolini ezután bejelentette, hogy a német főparancsnoksággal létrejött megállapodás értelmében, csaknem egész Görögországot, beleértve Athént is, olasz csapatok szállják meg.

— Mindent megteszünk — mondotta, — hogy megkönnyítsük a görög népnek a nehézségek áthidalását, annál is inkább, mert Görögország olasz életlét lesz.

Áttérve az afrikai kérdésre, a Duce a többi között ezeket mondotta:

— Keletafrikában csapataink hősiességgel ellenállnak. Az angolok már sokszor tüntették fel úgy a helyzetet, hogy befejeződött minden ezen a fronton. Tény az, hogy még ma is harcok folynak. De ha el is veszítjük keletafrikai birodalmunkat, ez semmilyen sem befolyásolja a végső győzelmet. Nem tudom hogyan és mikor, de az biztos, hogy visszatérünk még arra a területre, amelyet katonáink vére többszörösen megszentelt. Meghosszultuk halottainkat Németországgal együtt harcolunk és együtt győzünk. A helyzetet ez a mondat fejezi ki legjobban: két nép — egy háború. Olyan együttérzés köt össze bennünket, amely a háború után is folytatódni fog. Az a cél, hogy Angliát kiűzzük a Földközi-tengerből, el fogjuk érni.

A Duce beszédének utolsó szakaszát a kül-, majd a belpolitikai helyzetnek szentelte. A háromhatalmi egyezményhez csatlakozott államok együttműködése a legteljesebb. Elsősorban áll ez a Németország és Olaszország közötti együttműködésre.

— Együtt dolgozunk, együtt menetelünk és együtt győzünk! — mondotta a Duce, majd így folytatta:

— Japán megatartása, mint *Maucua* külügyminiszter Rómában, legutóbb pedig Tokióban kijelentette, tökéletesen megfelel a háromhatalmi egyezménynek. Japán nem marad semleges, ha Amerika beavatkozik.

— Különös figyelmet érdemel Spanyolország. Ez az ország nem felejt el a közelmúlt eseményeit. Jól tudja, hol vannak kipróbált barátai s merre vannak nemkevésbé kipróbált ellenségei és bizonyára eszerint dönt a jövőre nézve. Törökország ma már nem hallgat szolgai módon Angliára. Izmet Inönü nagyon jól tudja, a közelmúlt tanulságai alapján, hogy mit jelent a tengellyel való szembeállítás. Amerika belépése már nem változtat a háború kimenetelén. Legfeljebb meghosszabbítja, de nem tudja elhárítani Anglia leverését.

Mussolini ezután az olasz nép első fegyverkezeltéről emlékezett meg. Hangoztatta, hogy az ellenséges propaganda állításai dacára tovább bírja kitartással, mint ellenfelei: Majd így fejezte be beszédét:

— Hiszem, hogy ebben a háborúban, mely ma az arany és a vér köztől folyik, győzni fogunk.

Háborús kormány alakul Angliában?

Churchill beszédét mondott az alsóházban. Hess angliai tartózkodásáról nem nyilatkozott

Baselből jelentik: (B. T.) Ideérkezett jelentés szerint valószínűnek tartják, hogy az angol kormányban személyi változásokra kerül sor és esetleg kisebb háborús kabinetet alakítanak.

Churchill miniszterelnök az angol alsóház ülésén hosszabb nyilatkozatot tett, melyben a brit hírszolgálat közlése szerint kijelentette, hogy a kormány azon fáradozik, hogy *szakadatlanul hadianyagot szállítson Középkeletre és ott elsősorban erős légierőt építsen ki.*

Részletes közléseket nem tehet, mert ezzel értékes utmutatásokkal szolgálna az ellenségnek. A miniszterelnök ezután azt állította, hogy az angoloknak nincsenek foglalási szándékaik Szíriában. Felhozta, hogy egyetlen kormány sem viselhet hadat, ha beleszólunk dolgaiba és attól kell tartania, hogy tört dőfnek a hátába.

Londonból jelentik: (Reuter) Az alsóházban kérdést tettek fel, vajjon Hess hozott-e javaslatokat? Churchill

nem volt hajlandó nyilatkozni ebben a kérdésben, csak annyit mondott, hogy a brit kormány tájékoztatta az Egyesült Államokat Hess Nagybritanniába történt repüléséről.

AMERIKAI LAP BIRALATA WASHINGTON POLITIKÁJÁRÓL

Newyorkból jelentik: (NTI) Mint az *Associated Press* jelenti, az angol alsóház keddi ülésén Churchill a leghatározottabban elutasította a háborús kabinet létesítése érdekében benyújtott indítványokat.

Newyorkból jelentik: (NTI) A *Wall Street* egyik legfőbb sajtószerve a legélesebben bírálja Washington gazdasági és külpolitikáját.

— Amerikában az a tévhit uralkodik — szól a többi között a cikk — hogy az Egyesült Államok hadbalépésének emléke még ma is ludbőrössé teszi Németországot. Washingtonban azt hiszik, hogy a német fegyverkezési sikereket utánozhatják azzal, hogy beveze-

Majd a VITO

emlékezni, ha valamelyik fogásról netán megfeledeznek. A „kettős zár” lehetetlenné teszi, hogy egy és ugyanazt a filmet másodszor is megvilágítsa vagy, hogy felvétel nélkül továbbítsa a filmet.

Kérjen ismertetőt fotokereskedőjétől, vagy a vezérképviseletől, SOLC TESTVÉREK Budapest, IV., Kecskeméti-utca 8./18.

Vegyen részt az érté 1500.— pengős *Voygländer*-BESSAPAN pályázaton.

36 darab 24x36 mm felvétellel.

Ára P. 180.—

...tik a gazdasági élet rendszabályozását. Ez nagy tévedés. Németország sikerei nemcsak a rendszabályok eredményei, hanem a nagy szervezőtehetségnek következményei, valamint annak, hogy Németországban pontosan tudják, hogy mit akarnak.

Washingtonból jelentik: (Német TI) Roosevelt százmillió dollárt kért 26 újabb segélyhajó megvásárlására.

A német birodalmi külügyi államtitkár Budapestben

Budapestről jelentik: Ma délután a menetrendszerű gyorsvonattal Berlinből néhány napi tartózkodásra Budapestre érkezett *Weizsäcker* német birodalmi külügyi államtitkár, feleségével együtt. A látogatás teljesen magánjellegű.

Budapestről jelentik (MTI): *Bárdossy* László miniszterelnök és felesége kedden este *Weizsäcker* német külügyi államtitkár és felesége tiszteletére dinert adott a miniszterelnökség palotájában.

Uj gyorsírási, gépírási, levelezési és helyesírási tanfolyam nyílik a Kereskedelmi Csarnokban az átképző tanfolyam keretében. Allamvizsga, közérvényesállami bizonyítvány. A tanfolyam 8-10 hónapos. Havi tandíj 16 P. Beiratás egész nap Mussolini tér 10 sz. alatt.

Jöjjön a KISPIPA étterem szép fedett teraszu **kerthelyiségébe** ahol jó magyar konyha és hallgatja a rádióból is jól ismert **SZÉNÁSY GUSZTI** és **cigányzenekara** hangversenyét **Polgári árak!** **Menü rendszer!** **Figyelmes kiszolgálás!**

A Baross Szövetség hírei:

Tisztújító közgyűlés Hódmezővásárhelyen

Ami most történik, az becsületes, jogos önvédelem

A Baross Szövetség hódmezővásárhelyi fiókja megtartotta tisztújító közgyűlését.

Tóth János elnök megnyitójában utalt arra, hogy a Baross Szövetség munkája jelentős sikerek sorozata. A keresztény iparnak és a kereskedelemnek felődését szolgálja.

Az elnöki megnyitó után György Vilmos ügyvezető elnök mondotta el évi jelentését.

Porkoláb Ferenc pénztáros számolt be azután az anyagi helyzetről, majd Steinkampf János a számvizsgálóbizottság jelentését mutatta be.

Felszólalt Endrey Béla polgármester is. Simkó Elemér dr. főispán a multról szólott, az antiszemita mozgalomról. Ez egészen más, ami most történik, ez a becsületes, jogos önvédelem, a magyar tiszta fajnak kötelességének védelme. Ennek a mozgalomnak célkerében nemcsak bizni és hinni kell, de azt munkálni minden Baross-tagnak kötelessége is.

Egyhangú lelkesedéssel újból a régi tisztikart hívta az élre a közgyűlés, amely azután Tóth János lelkes szavaival ért véget.

GAZDASÁGI ÉLET

Gyenge lesz az idei gyümölcsstermés

Sok helyről érkeznek panaszok, hogy a fák bár bőségesen virágoztak, de virágzás után némely helyen százszázalékban elrúgták a termést. Áll ez különösen egyes almafajtákra, de a moniliakárt nem szenvedett cseresznye- és meggyfák szintén erősen rúgtak. Vidékenként a szilvatermés reménye is elűnt. A kötét viszont legtöbb helyen, részben a virágzás előtt, a rügyfűróbogár pusztította, virágzás alatt pedig a bimbólikasztóbogár. Sajnos a nagy gyümölcsstermés beharangozása korainak bizonyult.

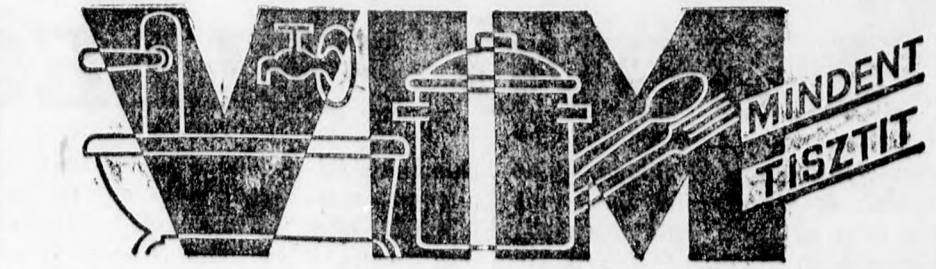
Az alfölről az almamoly rajzásának megkezdődését jelentik: Ugyancsak megkezdődött Heves megyében is, a jelentésből kitűnik azonban, hogy a jólkezelt almafákon jelenté-

telen. Ahol a rajzás megindult, ott a petezés is folyamatban van. Itt az ideje a 8-10 naponként ismétlődő permetezéseknek. — Nyári hígítási mézskénieken elkevert 25-35 dkg.

Nyersnikotin nélkül nincs tökéletes védekezés rovarkártevők ellen

A „Borászati Lapok” írja: Kertésznek és gazdának gyümölcsösben és szőlőben a kártevő rovarok ellen folyó szakadatlan irtóháborúban egyik legjobb és nélkülözhetetlen fegyvere a nikotin.

A m. kir. dohányjövődék által gyártott és forgalombahozott „nyersnikotin” mindazon jó tulajdonságokkal rendelkezik, amelyeket egy-

Arzola- vagy Darsin-oldatot vagy 1 százalékos kálicsappanhoz adot 150-200 gr. Gazdanikotinos ködszerű porlasztással permetezünk az almafákra, ügyelve arra, hogy a permetlé az első permetezésnél az almának a helyes oldalát érje.

A monilia régen nem tapasztalt nagymérvű pusztításairól érkeznek jelentések az ország minden részéből. Egyes helyeken a gyümölcsfák nagy részét letarolta. Kajsziaracson, meggy-, és cseresznyefákon a legszembetűnőbb a pusztítása. A moniliával fertőzött fák koronáját célszerű megritkítani, hogy a napfény és levegő jól átjárja.

Levétetű fellépéséről is érkeznek jelentések. Egyes helyeken igen nagy tömegben lepik el a leveleket. Az ellenük való védekezés csak bórmergekkel eredményes. A levétetűket elleni védekezés külön eljárást követel és ezen kórokozó fellépésének megfelelően teljesen különállón és függetlenül permetezünk.

a nikotint nagyon érzékeny növényekre.

Az elkevert oldat azonnal felhasználható. A kész oldat állásban fokozatosan mindinkább veszít hatásosságából. Mindig csak annyit készítünk, amennyit aznap el tudunk használni.

Munkaügyi felügyelőket alkalmaznak az erdélyi vármegyei gazdasági felügyelőségekhez. Budapestről jelentik: (MTI) A földművelésügyi miniszter az erdélyi gazdasági vármegyei felügyelőségekhez is munkaügyi felügyelőket fog alkalmazni. A Budapesti Közlöny június 6, 7 és 8-án megjelent száma közölte a pályázati hirdetményt az állásokra. Pályázhatnak azok a főiskolai végzettségűek, akik megfelelő szakismerettel rendelkeznek. A részletes feltételek az említett számokban találhatóak.

A budapesti Tőzsde közgyűlést tartott. Budapestről jelentik: (MOT) A Budapesti Áru- és Értéktőzsde június tizedikén tartotta meg évi rendes közgyűlését.

Tilos szeszifőzésre felhasználni az állati etetésre való tengerit. Budapestről jelentik: (MTI) A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében tilos az állatok etetésére alkalmas tengerit szeszifőzésre felhasználni.

„Meskó Pál” alapítvánnyal kifizetett levanteoktató

A „Meskó Pál” alapítvány ez évi jövedelmét a honvédelmi miniszter Kóti Imre sápi (Bihar vm.) levante főoktatónak ítélte oda nemrégben. A jutalmat a nagylelkű alapító halálának évfordulóján ünnepély keretében adta át a kifizetettnek a járási katonai parancsnok. Az ünnepségen jelen voltak teljes számban a levanteok, a községi előjáróság és úgyszólván az egész lakosság. Az ünnepségen a járási katonai parancsnok kegyelettel emlékezett meg Meskó Pálról, rámutatva mély megértési hazafiasságára, amely a levanteoktatók serkentésére tett alapítványában is maradó hatású kifejezésre jutott. Majd Kóti Imre főoktató tizenötévi levanteoktatói munkásságát méltatta. Aztán a közönség részéről a főjegyző üdvözölte örömteli szavakkal a kifizetett főoktatót és kérte őt, hogy tovább is oly odaadó égykezettel vezesse a közönség levanteosporját. Kóti Imre főoktató meghatódott szavakkal köszönte meg szolgálati érdemeinek elismerését és az ünnepeltetést. A Híszkegy elnéklésével es a levanteospor díszmenetével ért véget az ünnepség.

Osszak szét végre a vásárlási könyvecskéket

Négy keresztény magyar kereskedő panaszos levelet intézett hozzánk a Vásárlási könyvecskék kiosztásánál tapasztalt indokolatlan késedelmekért. A levélnek teljes egészében helyt adunk és magunk is kérjük az illetékeseket, hogy sürgősen orvosolják a sérelmeket.

A levél pontos szövege a következő:

Nézze meg!

**Nőikabát és ruha
ujdonságaimat
Hevesi Nándor
Hlatky Endre utca 8.**

Magyar Lapok
Tekintetes Szerkesztőségének
Nagyvárad.

Tisztelettel felkérem a Szerkesztőséget, szíveskedjenek nb. lapjukban sérelmeink orvoslására a hatóságok figyelmét felhívni arra, hogy a Vásárlási könyvecskék ügyében haladéktalanul tegyen érvényes intézkedéseket, amennyiben a kereskedelem teljesen megbénult, a vevőket kénytelenek vagyunk vásárlási szándékaikban elutasítani, azért, mert a szigorú intézkedéseket be akarjuk tartani és Vásárlási könyvecskék nélkül semmiféle ehhez kötött eladást nem eszközölünk. Reméljük, ezen felhívásunkat a Szerkesztőség nem veszi rossz néven, tekintettel arra, hogy közügy és nem érdemtelen megemlítenünk, hogy Debrecenben, Kolozsváron, sőt kisebb mezővárosokban már hetek óta a vásárlóközönség birtokában vannak a könyvecskék.

Idevonatközzé halhatós intézkedéseiket várva, vagyunk hazafias szeretettel: Aláíróskok.

kifogástalan nikotintartalmu szertől, vagy más bórmeregtől megkövetelhetünk.

Előírás szerint helyesen használva: a nyersnikotin gyorsan és biztosan ölé hatásu természetű növényeink mindazon rovarkártevőire, amelyek jó bórmergekkel írthatók;

a nyersnikotin nem perzselő és egyébként sem ártalmas hatású irtószert;

a nyersnikotin a legolcsóbb, tehát a leggazdaságosabb minden eddig ismert hasonló hatásu szer között.

A nyersnikotin négyféle módon használható a rovarirtó védekezésben.

a) Megfelelő hígítási szappanosvízes oldatának rápermetezésével a növényre és a kártevő rovarokra, úgyhogy azok a permetlében jól megázzanak.

b) A megtámadott növények vagy növényrészek ugyanilyen oldatba óvatos bemártásával, megfüröztetésével.

c) A rovarról meglepett növényrészek, illetve ott levő rovartelepek ecsetelésével vagy bedörzsölésével.

d) Füstöléssel, vagyis a tömény nyersnikotin elpárologtatásával, spirituszláng, gyertya fölé, vagy kályhára tett edényből, avagy forró vaslemezre kiöntve, zárt helyiségben (üvegház, télikert, stb.) levő növények kártevői ellen.

A permetezésre, mártogatásra vagy ecsetelésre szükséges oldatot úgy készítjük, hogy 100 liter vízben feloldunk 1 kg jó minőségű sárga kenőszappant (kálicsappant) és abban elkeverjük az illető kártevő irtására előírt mennyiségű nyersnikotint. — Szappan hozzáadása nélkül csak fél-eredményt érhetünk el. Szappan nélkül csak kivételesen használjuk

Divatszövetek,
legújabb selymek, mosó-
árúk, vásznak, szőnyeg, fűg-
göny, bluzok, fürdőruhák,
kesztyűk
Czillér Imre divat-
házában

A JÖVŐ FELLEGVÁRAI

Ha az ifjuság a jövő záloga, akkor az iskolák és a nevelőintézetek fontossága nem kétséges. Különösen ma, amikor a liberálisizmus minden téren érezhető csődjét kell felszámolnunk és a nevelés terén is új, becsületes keresztény és szociális megoldást kell találnunk.

Mi tudjuk legjobban, hogy mit jelent az iskola a nemzet életében, különösen a válságos időkben. A román megszállás alatt csaknem ki, zárólag az iskola volt megtartó és gyarapító erőnk forrása. Hivatalos részről is kifejezték már a köszönetet iskoláink és nevelő intézeteinkkel szemben.

Új, szebb jövő felé menetelünk. Ennek a szebb jövőnek elsőrendű munkásai a magyarországi katolikus iskolák és nevelőintézetek. Ugy so-

rakoznak fel a gyermekek jövőjeért aggódó szülők előtt, mint a jövő fellegvárai, ahol gyermekek biztonságban vannak az előkészület ideje alatt s ahonnan testben, lélekben egyaránt biztos és erős alappal indulnak majd el az életbe.

Talpig férfiakat nevelnek ezek az intézetek. Olyan egyéniségeket, amelyek erős karral, bátor szívvel állnak béle a reájuk váró élet szédítő sodrába.

Van azonban az intézeti nevelésnek még egy egészen speciális és modern ereje és előnye. Ma a kollektívítás korát éljük. Az individualizmus túlhajtása szinte mésezerüen hangzik, pedig nemrég meg ez ellen kellett a nagy Prohászánknak sikra szállani. Itt nincsen arról szó, hogy a mai mérv kollektívizmusról kinek

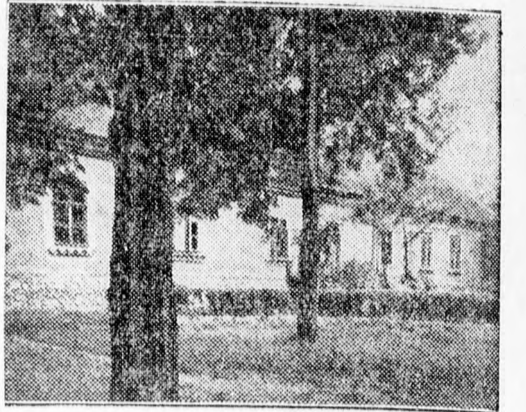
mi a véleménye, hanem arról, hogy az élet mai ütemében elvész az a gondolat vagy törekvés, amely nem tud kollektív erővel a porondra lépni. Ez ma az érvényesülés egyedüli formája és lehetősége. Megoldására a szülői nevelés túlzottan egyen befolyását akarja megszüntetni és ha kell, a szülők gondolkodásával teljesen ellentétes vágyakra állítani a fiatalságot.

Az intézet kollektív nevelési értéke elvitathatatlan. A katolikus gondolat éppen internátusaiban bízza remélt, hogy e téren is tud lépést tartani a korszermével és érdekekkel.

Persze, az internátusnak különnek kell lenni és a katolikus szempontjából számszázalékos célkitűzéssel kell dolgoznia.

És a mai magyar katolikus internátusok megítik ezt a mértéket. Ifjusága mélyebben és radikálisabban vallásos, mint az öregek vagy maguk a szülők. Eppen ezzel a teljes katolizációval tudnak új embertípust ki-csiholni és új világot teremteni.

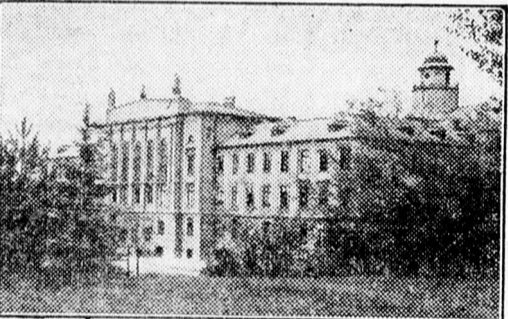
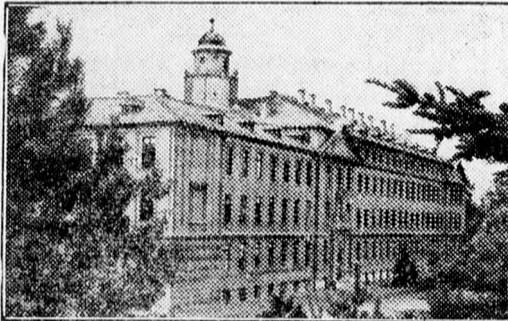
NYERGESUJFALUN az Isteni Szeretet Leányai

vezetése alatt, gyenge és vérszegény gyermekek számára különösen alkalmas internátus van, **gyönyörű erdős parkban, nyilvános polgári iskolával, Házi és családi nevelés, elsőrangú, szeretetteljes gondozás, bőséges, kitűnő ellátás; zene-, nyelv-, gép- és gyorsírás tanítás.** Bécsi autóbussz és hajóállomás mellett, **külön vasútállomással (Nyergesujfalu-fejő).** Havi tartásdíj mosás és fűtéssel együtt **70 pengő.** Válaszbélyeg ellenében tájékoztatót küld a Szent Szív zárda igazgatósága, Nyergesujfalu, Esztergom megye.

A Jászvári Premonstrei Kanonokrend gödöllői Szent Margit nevelőintézete,

magyar és francia gimnáziuma.

Az intézet a vasútállomás tözsomszédságában fekszik az u. n. Fácános erdőben. A növendékek életkoruknak megfelelően csoportokba oszva egész nap rendi tanórák felügyelete alatt állnak és a nevelőintézettel teljesen egybeépített gimnáziumot látogtják. Az 1938-39. tanévvél kezdődően a nevelőintézettel kapcsolatban, a magyar gimnáziummal párhuzamosan francia nyelvű gimnázium is nyitott meg az első osztályal, melyhez felmenően évenként egy-egy magasabb osztályozik. A francia gimnázium növendékei az első évben csak egy tárgyat, a francia nyelvet tanulják franciául, bővített óraszámmal. Így a francia nyelvben teljesen járatlanok is nehezeleg nélkül kezdehik meg tanulmányukat. Napközben francia anyanyelvű, franciaországi születésű tanár foglalkozik velük s így a nyelvtanulás a nevelőintézetben folytatódik.

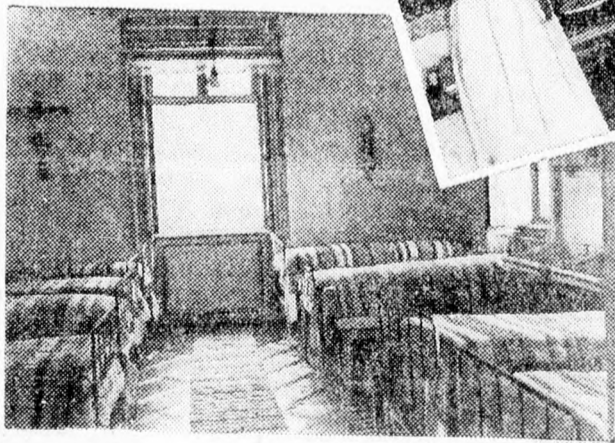
Az intézet nagy gondot fordít a sportokra is. Nagy sportpálya, tenisz és korcsolyapályák, céllövőpálya és uszmedence áll a növendékek rendelkezésére. A környező terep alkalmas mindenféle téli sportra. A testedzéshez szakképzett sportprefektus ellenőri és irányítja. Az intézet háztartását és a betegápolást a Salvatoriana nővérek vezetik és látják el. A nagyszámú és jól felszerelt betegszoba, kvarzolás és szellőberendezés is a növendékek egészségvédelmét szolgálják. Az intézeti orvos mindennap rendel az intézetben. A legfelső osztályosok külön szobában laknak, állandó felügyelet alatt. Tájékoztatót szívesen küld az Intézet vezetősége.

Rákospalotai
Wagner M.
gimnáziummal kapcsolatos
fiunevelőintézet
igazgatósága érdeklődőknek tájékoztatót készséggel küld.

Mi vartuk

Pi... pi... (Csibebetetes)

Itt lakunk

Az Irgalmasnővérek
vezetése alatt álló

Árpádházi
Szt. Erzsébet
Női Ipariskola
Pécel,
Kossuth-tér 2.

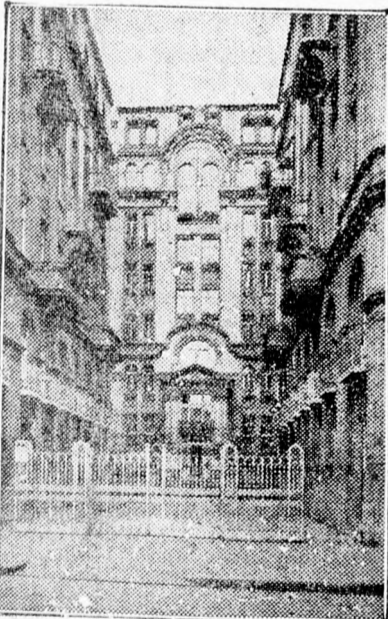
(Budapest mellett)

Itt főzünk

Szabós, varrás, ruhatervezés, könyvelés tanítása. Három év után végbizonyítvány és munkakönyv. Az ipari képzések mellett családi háztartási képzés, főzés, Baromfitenyésztési ismeretek. Német nyelv- és zenetanítás, gép- és gyorsírás. Tartásdíj havi 60 pengő. Az intézet középmezsgyéi fekvése, nagy árnyas parkja igen alkalmas nyaralóhely fiatal lányok számára. Kitűnő ellátás! Fürdőhasználat napi 3 pengőért! Kérjen prospektust!

PESTI SZENT IMRE KOLLEGIUM

Ráday-utca 43-45. Telefon: 187-227.

A legnagyobb szentimrés kollégium. Országos vándorgyűlések hosszú során szervezi Koszter atya, az igazgató az intézet volt növendékeit, hogy összetartó, erős férfigárda nyuljon a fiatalok felé segítő kézzel az elhelyezkedés nehéz idején.

A kollégiumban 300 egyetemi és főiskolai hallgató nyer felvételt: mind katolikusok, akikből a társadalom számára értékes vezetőképzéseket nevel az intézet. Évente 30-40 ezer pengő értékű segéllyel és kedvezménytel támogatja a pesti kollégium az egyetemi ifjuságot s akit komoly értéknek ismert, annak minden eszközt rendelkezésére bocsát s minél tökéletesebb továbbképzéshez.

Az évi tartásdíj 850 pengő, a kedvezményesen felvettek számára 750 pengő. (A gazdaságilag sulyos időkben százalékos drágasági pótlék a szükség szerint.) Mind külön szobában laknak. A kettős szobában elhelyezkedők még további kedvezményt élveznek.

Az intézetben hangulatos diákélet folyik. Mindent megkap itt a diák, ami fiatalembernek csak igénye lehet. (könyvtár, társalgó, cserkészlet, sport- és csónaktelep, stb.) Nyáron Balaton-Ábrahámhegyen 4 holdas szőlőben 28 személyre berendezett saját diáknyaraló is áll az ifjuság rendelkezésére.

A kollégium házi szabályai pedagógiai remekmű, mintaképe a főiskolási intézeti szabályzatnak. — Első évre érkezők kérvényüket lehetőleg még június folyamán juttassák el az igazgatósághoz.

Tájékoztatót kérésre szívesen küld az intézet.

KALOCSA

Jézustársasági

Szent István Kollégium

Gimnázium és Fiinternátus

Felvétel csak katolikus fiúk kérésekor az Intézetbe. Felsőbb osztályba csak kivételes esetben veszünk fel jól tanuló diákokat.

Nevelésünk: Valláserkölcsi, hazafias, szociális, családi.

Szigoru tanulmányi ellenőrzés. Jó, bőséges ellátás. Sportlehetőségek. Modern nyelvek. Fejlett zeneélet.

Prospektust kívánatra küldünk.

PÉCS:

JEZSUITÁK

Pus-kollégiuma,

Gimnáziuma,
Internátusa,

Mecseki klíma. Katolikus, hazafias szellem. Állandó felügyelet, tanulmányi ellenőrzés. Modern nyelvek. Bőséges ellátás. Sportra 25.000 m²-es néter játszótér, tenisz, korcsolya-, sí-, ródlipálya, cél-lövölde, téli uszoda.

Csak egyháziilag rendezett család gyermekei vehetők fel. Evi tartásdíj 1100.— pengő.

Az Országos Nőképző Egyesület Veres Pálné Leánynevelő Intézete

Budapest, IV., Veres Pálné-utca 36-38. szám
Telefon: 183-378, 385-142, 187-068.

Az intézet bennlakással kapcsolatos iskolái:
nyolcosztályú leánygimnázium és hároméves továbbképző tanfolyam.

Internátusa a modern higiénie követelményeinek megfelelő berendezéssel bír. Az ellátás elsőrangú. Társalgási nyelv: német, francia. — Érdeklődőknek bővebb tájékoztatást készsággel ad az intézet vezetősége, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 36-38.

Kalazantinusok Szent József tanoncinternátusába

felvételt nyervehetnek katolikus tanyonok (14-18 évig), akiket a különböző szakmákba el is helyezünk. Tartásdíj: heti 9.50 pengő (ebéd nélkül heti 7.— pengő) vagy havi 38.— pengő (ebéd nélkül 28.— pengő), amelyért bőséges ellátást kapnak. Az intézetnek saját levante- és cserkészcsapata van. A szerzetes papok által nevelt növendékek számára rendelkezésre áll a fürdőhelyiség, könyvtár, a heti önképzőköri előadások szórakozást és továbbképzést nyújtanak.

Fiüdülő Balatonedericsen (Zalamegye) a Balaton legszebb helyén, sportlehetőségek, őszi étkezéssel napi 3.50 pengőért.

Bővebb felvilágosítást ad az intézet vezetője: P. Dittlich Imre igazgató. Budapest, II., Toldy Ferenc-u. 20. sz. Telefon: 156-414

Az angolkisasszonyok egri érs. rk. leánynevelő-intézete EGER

elemi és polgári leányiskolával, tanító-nőképzővel, kereskedelmi szaktanfolyammal és leánygimnáziummal. — 89 éves internátussal, amelyben vallásos, hazafias, komoly, életrevaló nevelést nyernek a gyermekek. — Jó és izletes az ellátás, ideálisan egészséges az intézet fekvése. A gondos, szerető, állandó nevelőfelügyelet mellett különösen a német és francia nyelvek gyakorlásában is díjmentesen részesülnek az internátus növendékei. — Bővebb felvilágosítást kívánatra szívesen nyújt az Intézet Főnöknője.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Szülők figyelmébe!

Svábhegyi iskolaszanatorium,

szabadlevegős iskola, gyenge, vérszegény, megerősítésre szoruló elemi és középiskolai fiu- és leánytanulók részére. Tüdőbeteg kizárva.

Szentgotthárdi iskolai jellegű tüdőgyógyintézet

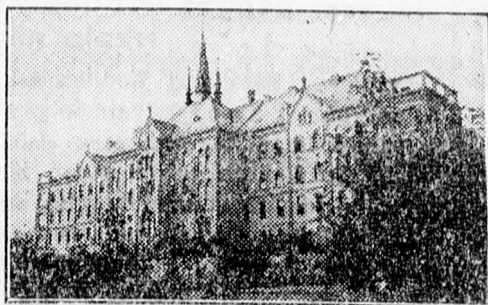
tanítással egybekötve tüdőbeteg elemi- és középiskolai fiu- és leány-növendékek részére. Két külön osztály.

Államérvényes vizsgák mindkét intézeiben. Felvételek egész éven át.

OTBA., MÁV. kötelekibe tartozók iskolásgyermekének beutalása. Képes tájékoztatást küld és felvilágosítást nyújt a Magyar Iskolaszanatórium Egyesület központi irodája, Budapest VIII. Sándor utca 26 szám. Telefon: 131-583.

Arpádházi Szent Erzsébetről nevezett egyéves Háztartási Gazdasági Továbbképző Intézet érettségizett leányok részére.

A továbbképző az Isteni Szeretet Leányai Társulata vezetése alatt áll. Budapest legszebb, legegészségesebb helyén, a 435 m. magas Széchenyi-hegyen, erdős parkkal, 24 kat. hold területen Központi fűtéssel, modern épülettel, polgári és diétetikus konyhával, mintagazdasággal (baromfi- és sertéstenyésztés, tehenészet) nagy gyümölcsösökkel, szakszerű konyha- és virágker-tészet el.

A Továbbképző célja:

vallásos magyar háziasszony, jó feleség és áldozatos édesanya nevelése. Egészséges életfelfogás kialakítása. Erdéklődés felkeltése a háztartási és gazdasági munkák iránt, azok megkedveltetése, begyakorlásuk a családban és szükség esetén a háztartási üzemekben való elhelyezkedés céljából.

Kívánatra válaszbélyeg ellenében tájékoztatót küld az intézet előjárósága. Jelentkezni folyó évi július hó 4-ig lehet. — Cim:

Isteni Szeretet Leányai tartományháza,

Budapest, XII., Farkasvölgyi-ut 12-14.
Telefon: 165-163.

Molnár Róza és Rubletczky Géza kiállítása

Ma délután nyílt meg a nagyváradi városi Zeneiskola termében Molnár Róza festőművész és Rubletczky Géza szobrászművész együttes kiállítása. Es ismét felmerül a régóta kísértő kérdés: miért nincs ennek a nagykulturájú városnak még a sem rendez kiállítási csarnoka? A Széchenyi-téri kiosk helye alkalmas lenne erre a célra, de a terem kicsi és sötét. Más megfelelő hely pedig sehol sincsen. Azok a szobrok és képek pedig, amelyeket most hozott a váradi közönség elé a két nagy kiállító művész, jobbvilágításu és közelebbfekvő kiállítási termet érdemeltek volna.

A kiállítás idején művészeti szononunk egyik legérdekesebb eseménye.

Mióta hazakerült Nagyváradra, egy budapesti képkereskedő kiállításán kívül nem volt művészeti megmozdulás ebben a városban, ahol pedig az alkotó művészek sok értékes alakja élt és dolgozott a multban, s volt idő, hogy képzőművészeti életünk a nagybányai művészteleppel is felvehette a versenyt. Művészeink egy része ma csendes visszavonultságban él, egyik legnagyobb művésznk Udvardy Ignác elköltözött innen, másokat pedig lefog-

lal a tanítás. Epp ezért, csak örömmel üdvözölhetjük Erdély két nagynevű művészt, akik közül Molnár Róza féligmeddig nagyváradinak is számít, miután legszebb képeit a Körösparton festette. Rubletczky Géza hosszabb ideig élt és dolgozott Temesváron, majd pedig Budapestben, ahol régóta elismerik nagyszerűszobrászi tehetségét. Molnár Róza új képei sötétes tónusúak, valami halk melancholia érzik bennük. A magyar postimpreszvizizmus uttörői között harcol ez a rendkívül tehetséges, festőművész a modern piktura célkitűzéseit. Új képei között a legszebb önarcképe és a budapesti Sashegyre való kilátás. Lelke finom szűrőjén át adja a természet színeit, levegője érdekes, s néhány új váradi képén, pl. a körösparti virágos gesztenyefán, nagyon finom hangulatokat ad vissza. Kiállítás bizonyára méltó feltűnést és sikert arat. A szobrászi anyagról legközelebb írunk. (—la)

Hölgyek! Tökéletes dauer és hajfestés Rammignernél Bazárépület

Belvárosi mozgóban

Piros bugyellárisa legszebb, legmagyarabb, népszimű,
Bordy B., Kiss F., Somlay A., Pethő A.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1

Nehéz apának lennilegeseménydusabb zenés vígjáték.
Szeletzky Z., Páger A., Mály Gerő,
Vaszary P., Csöpi Ferkó.

Apolló filmszínházban

Csütörtökön utoljára

Judi Garland és Frank Morgan;

Oz, a csodák csodája

csütörtök délután 5 órakor mérsékelt helyárrakkal

Pénteken:

Kabos, Erdélyi Mici, Vaszary és Pethes;

PAPUCSHÓS**SZÍNHÁZ****Holnap tárgyalják a Színész-
Kamarában Mezei Mária
és Karády Katalin szerződés-
szegési ügyét**

A Magyar Színház nyári kabaréjában bemutatóján, mint emlékeztetés, nem a behirdetett műsor került színre. Karády Katalin fellepése elmaradt a Mezey Máriaval hirdetett kisoperett helyett pedig csak egy mulató jelenet adott elő Mezey. Ez a jelenet is csak a bemutató napján került színre.

másnap már Mezey sem lépett fel azzal az indokolással, hogy a kis jelenet rossz és hozzá, mint elsővonalbeli színésznőhöz méltatlan.

Karády tisztiorvosi bizonyítványt küldött, hogy beteg és ezért nem tudja vállalni a fellepést. A két színésznőt a Magyar Színház igazgatósága feljelentette a Kamaránál s ezenkívül választott bíróságot is kért anyagi kárának a megállapítására.

Nem kevesebb, mint 10.000 pengőt követel fejéenként a két színésznőtől.

A Kamara fegyelmi bizottsága holnap ül össze és ítélet után sok kerül a választott bíróság döntésére is. Az ügy tehát előreláthatólag még e héten keresztül megy mind a két fórumon.

A színházi iroda közleményei:

— Csütörtökön két előadás lesz a színházban. Csütörtökön, Urnapján, két előadást tart a színház együttese. Délután 4 órakor Dankó Pista nótafája daljáték, míg este 8 órakor a Bukaresti kaland zenés vígjáték kerül színre. Mindkét előadás filléres helyárral.

— Bukaresti kaland zenés vígjáték, további filléres helyárral előadásai: csütörtök, péntek este és szombaton délután 4 órakor.

— Soha nem tapasztalt érdeklődés átvilágul meg Bulla Elma szombat és vasárnap vendégjátékára. Bulla Elma nagyváradi második vendégjátéka is nagy érdeklődést kelt. A rövid közlemények után a színház pénztára szinte ostrom alatt áll. A jegyeket tömegesen vásárolják mindhárom előadásra. Magyarország legkiválóbb prózai színésznője, a budapesti színházok ünnepelt sztárja Bulla Elma, akit nagy áldozatok árán sikerült az igazgatóságnak három vendégjátékra visszahozni. — Szombat és vasárnap este Egy asszony hazudik c. nagyszerű bűnügyi szimű főszerepét játsza. Vasárnap délután 4 órakor a „2000 pengős férfi kerül ismét színre. Mindhárom előadás rendezés helyárral, melyre jegyek még korlátolt számban kaphatók a pénztárnál.

Heti műsor:

Szerda este 8 órakor: Gyergyói bál. Filléres helyárrakkal.

Csütörtök délután 4 órakor: Dankó Pista nótafája. Filléres helyárrakkal.

Csütörtök este 8 órakor: Bukaresti kaland. Filléres helyárrakkal.

**Egyhangulag Putnik Bálint mellett foglalt
állást a színházi bizottság****12 ezer pengős ösztöndíj keretet állapítottak meg a zeneiskola növendékei részére**

Nagyvrad. Saját tud. Kedden délután öt órakor dr. Soós István polgármester elnöklésével tartotta meg első ülését a város közművelődésügyi bizottsága. A polgármester megnyitó szavai után két albizottságot választottak. A könyvtár-albizottság tagjai: Brósztel Lajos kanonok, dr. Martsa Dénes tanfelügyelő, Materny Imre evangélikus esperes, dr. Schriffret Béla apostoli kormányzói helynök, dr. Szabó Lajos református lelkész, Kortsmáros László nyugalmazott iskolaigazgató, továbbá hivatalból tagok: dr. Dalló Gyula tanácsnok és Soós András városi főkönyvtáros. A színházi albizottság tagjai: dr. Medvigy Ferenc gyógyszerész, Bartsch Sándor tanár, Daróczy Kiss Lajos lapszerkesztő, Csernák Béla református esperes, dr. Martsa Dénes tanfelügyelő, Szabó János felsőházi tag, Kortsmáros László nyugalmazott iskolaigazgató, Oswald A., továbbá hivatalból tagok: dr. Dalló Gyula tanácsnok, dr. Horváth György rendőrfőtanácsos és Putnik Bálint színházigazgató.

Ajtay Gyula közművelődésügyi bizottsági tag javaslatára sportbizottság felállítását határozták el. A bizottság tagjai: Ajtay Gyula, Bartsch Sándor, Kortsmáros László, Szabó János, Daróczy Kiss Lajos és dr. Szabó Lajos.

A bizottság először a zeneiskola szabályrendeletét tárgyalta le. A polgármester bejelentette, hogy ez az első év csak kísérlet és a továbbiak ennek eredményétől függenek. Az idei költségvetésben 12 ezer pengős keretet vettek fel a tehetséges és arra rászoruló fiatalok tanulmányainak elősegítésére. Az ösztöndíjak odaítéléséről hattagú bizottság gondoskodik. A szabályrendelet négyféle ösztöndíjat állapít meg: 1. külföldi továbbképzésre, főiskolát végzett nagy művészi pályák részére 2000 pengő; 2. a kolozsvári Diákvédelemnél két alapítványi hely 1000 pengő; 3. főiskolai hallgatók és középiskolai tanulók részére 100–500 pengős segélyek; 4. munkásifjak tanulmányainak előkészítésére a szükséghez mért segélyek. (Ezt Szabó János indítványára határozta el a bizottság.) A külföldi díjat ebben az évben nem adják ki; azt a többi pontokban említettek között arányosan osztják szét.

A színház-kérdéssel kapcsolatban dr. Soós István polgármester bejelentette, hogy Budapesten a polgármesterek értekezletén a hagyományokhoz híven az önálló nagyváradi színház mellett foglalt állást. A bizottság nagy lelkesedéssel fogadta a bejelentést. Ezután az elmúlt szini évadot ismertette és javasolta, hogy a Szigligeti színházat jövőre is Putnik Bálint színházigazgatónak adják ki. A javaslatot a bizottság egyhangulag magáévá tette. Több felszólalás hangzott el. Medvigy Ferenc kérte, hogy Tóth Eleket és Pogány Jankát feltétlenül szerződtesse a színház és hogy tüntessék el a hatalmas hirdetőtáblákat a színház elől. Bejelentette még a polgármester, hogy

a költségvetésben a színház támogatására felvett 65 ezer pengőt elsősorban a színpad kijavítására és a technikai berendezés felszerelésére fordítják.

A színházi bizottság döntése megnyugvást keltett a váradi közönség körében, mert Putnik Bálint személyében olyan színházigazgató áll a Szigligeti színház élén, aki ráteremttségével

**A Trojanoff balett nagyváradi
vendégszereplésének sikere**

A Trojanoff balett vendégszereplése a teljes siker jegyében zajlott le kedde este a Szigligeti színházban. Két órán keresztül idegen betétszámok nélkül, változatos magántáncokkal és táncjelenetekkel gyönyörködtette a kitűnő balett társulat a színházat szorongásig megtöltő közönséget. Az együttesben vérbeli orosz táncosnők mellett budapesti ballerínák is szerepeltek, akik remek teljesítményeikkel megközelítették azt a színvonalat, amelyet az orosz

szok — akikről szívesen elhisszük, hogy a világhírű cári balett társjai — felmutattak. Különösen nagy sikert ért el Korszakova, a kis orosz táncosnő, aki hópehelytáncával, orosz néptáncával és akrobata táncjelenetével valóban ritkán látható figurákat mutatott be, magával ragadva nézőit. Az egész est a rendkívüli élmény erejével hatott a közönségre, amely mindvégig zajosan ünnepelte a táncművésznőket és mesterüket.

APRÓHIRDETÉSEKApróhirdetés szavanként 14 fillér,
Alláskeresőknek 25 százalék engedmény**Lakás**

Keresztény nagyvállalat központban többszobás helyiséget, lehetőleg egy nagyobb teremmel, azonnal bérbevenne. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 641

2-3 szobás lakást keresek a nagypiac téren közelében augusztus elsejére, lehetőleg istállóval. — Cimeket a kiadóba. 640

Négy vagy ötszobás lakást belvárosban keresek. Ritoók Zsi. u. 22. 639

KERESEK augusztus 1-re 3 vagy 4 szobás komfortos, lehetőleg kertes lakást az olasz részben. Ilyen házat megvételre is. Ajánlatokat Schlauch-tér 16. sz. alá kérek. 636

A Félix fürdőben a Tilda villában hűnapos szobák nyaralásra kiadók. — Ertekezni a villában. 618

Egy vagy kétszobás modern, összkomfortos lakást keresek központhoz közel. Ügynököt díjazok. Cimeket a kiadóba kérek. 612

Adás-vétel

Használt férfiruhát prima anyagból, olcsón csak Molnárnál vehet. Bémer tér 1. udvarban. Ruhákért magas árat fizetek. 605

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órákat, ókszerű javítok. Gyenge István ékszerész, Rakóczi ut. 19. 604

Város szívében hatszobás, komfortos masszív ház eladó. Cim kiadóban. 645

Kertes magánház Rét utca közelében eladó. Érdeklődni Balassa tér 3. szám, ajtó 2. 604

Különféle

Alkalmi autókamiont keresek költséges céljából Szegedről—Nagyváradra. Stöckleiné, Szent János u. 47. Nagyvárad. 642

Üzemi célokra alkalmas világos fűtött helyiséget keresek. Lehet esetleg scuterrain is. Szíves ajánlatokat „Al-lendő” jellegre a kiadóba kérek. 643

Fürdőruhákat, szvettereket, gyönyörűen javítok, átalakítok gyermekruhák. Harisnyatalpalás, kesztyűjavítás Bodáné, Kassuth u. 18. 644

Kiseb vendéglő Biharkeresztes járás székhellyel bíró nagyközség közepén, kevés lakbérrel, berendezés értékéért, engedéllyel együtt, lelépés nélkül átadó. Érdeklődni Ladik Sándor, Mátyás király u. 52. 635

Szabó Ferenc okl. gyorsírásitanító elköltözött Beöthy Ödön utca 25. szám alá Kezdők, haladók és beszedők kiképzését, gépirás- és helyesírás tanítást jutányosan vállal. 607

Kultura Középszkolai Magantanfolyam gyors. lelkiismeretes, eredményes. Budapest. Mester u. 4. IV-3. (Valaszbélyeg). 398

Allást nyec

Kiszegítő alja-munkásokat, lehet karpitos, bőrdobos, vagy szíjgyártó szakmából is, felvesz a Carmen cipőgyár. — Jelentkezés június 13-án reggel 7 órakor a gyártelepen.

Kiadótulajdonos:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RTFő- és felelősszerkesztő:
Dr. Paál ÁrpádFelelős kiadó:
Dr. Schoffler FerencSzent László-nyomda RT
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén, Nagyvárad. Szilágyi Dezső-utca 5. szám.